

Varmhjärtad kriminalroman i Harlem

Den amerikanske författaren **Colson Whitehead** fick sitt genombrott med *Den underjordiska järnvägen*, som gav honom både National Book Award 2016 samt Pulitzerpriset 2017. Även den följande romanen, den hyllade [Nickelpojkarna](#) som kom på svenska 2019, tilldelades Pulitzerpriset.

Också denna hans tredje bok på svenska, *Harlem Shuffle*, utgår från afroamerikaners erfarenheter av sina liv i den nordamerikanska samhället. Denna gång utspelas handlingen i New York i slutet av 1950-talet och början av 1960-talet. Vi får bland annat vara med om upplopp och kravaller efter att en svart pojke blivit skjuten av en polis. Händelser som inte varit helt ovanliga i den amerikanska historien, men som sällan lett till några åtgärder och som oftast tystats ned.

Men framför allt får vi följa den svarte möbelförsäljaren Ray Carney som lyckats göra en klassresa då han som barn levt i ett utsatt läge, med en mamma som dör tidigt och med en mycket kriminell pappa, till att han skaffar sig en egen möbelaffär. Men han lyckas inte bryta det sociala arvet helt, för han kan inte låta bli att vara hälare vid sidan om. Han kan inte heller riktigt bryta med kusinen och bästa barndomsvännen Freddie. En person som utvecklats till att bli än mer kriminell och vid många tillfällen drar in Carney i besvärliga situationer.

Colson Whitehead har återigen lyckats skapa en läsvärd och stundom mycket spännande roman där svarta amerikaner får berätta sin egen historia. En historia som orättvisor, fattigdom och umbäranden som i många fall leder till ett vid-sidan-om-samhälle präglad av kriminalitet och droger som överlevnadsstrategier.

Liksom ordet *shuffle* (=blanda) kan man se att New York, och kanske speciellt stadsdelen Harlem, vid denna tidpunkt var ytterst blandad. Ett kvarter kunde bestå av helt utblåsta eller nerbrunna hus där människor levde i fullkomlig fattigdom, medan nästa kunde bestå av nybyggda komplex där svarta lite rikare personer levde. Men trots detta fanns det inget som kunde slå kontrasten och blandningen att det bara några kvarter från det svarta Harlem fanns kvarter och områden där de välbärgade vita miljonärerna levde sina tusen gånger mer privilegierade liv.

Man kan även se det som att huvudpersonen Carney lever ett blandat liv, då han å ena sidan har sina lagliga inkomster som egenföretagare, men även har sitt kriminella och hemliga liv där han drygar ut kassan med inkomster från juveler och klockor som köper från tjuvar och säljer vidare till mer etablerade juveleraraffärer. Ett liv där det vid flera tillfällen uppstår svåra komplikationer. Och där Freddie oftast är inblandad på något sätt.

Shuffle är också en dans och shuffleboard ett sällskapsspel. Och för att kunna överleva i Harlem behöver man både kunna dansa sig fram och spela rätt spel.

Text: Peter Roth

Författarporträtt: Michael Lionstar

Harlem Shuffle

Colson Whitehead

Albert Bonniers förlag

COLSON

→ Författaren till ←
DEN UNDERJORDISKA
JÄRNVÄGEN &
NICKELPOJKARNA

Vinnare av PULITZERPRISET
& NATIONAL BOOK AWARD

WHITEHEAD

ALBERT
BONNIERS
FÖRLAG

HARLEM

Skuffle

ROMAN